

Keuze selectiecommissie Theaterfestival weerspiegelt malaise bij de grote clubs van de Randstad.

Door: Wijbrand Schaap – Cultureel Persbureau.

Toneelgroep Amsterdam doet niet heel veel nieuws, maar houdt oude successen op het repertoire. Hoe goed het ook is dat het eerste gezelschap van het land daarmee heel veel mensen van juweeltjes als *Angels in America* laat genieten, het werkt alleen als daarmee energie wordt vrijgemaakt om briljante opvolgers in de steigers te zetten. En die zien we dus niet.

Het Theaterfestival van Nederland en Vlaanderen, kortweg TF, is hard bezig om zijn reputatie als ijkpunt van de staat van het Nederlandse theater waar te maken. In de jaren negentig, toen het Nederlandse theater zich oprichtte uit de malaise van de tachtiger jaren, leidde de keuze door een Nederlands/Vlaamse jury nogal eens tot erg particulier werk, dat meer recht deed aan de persoonlijke voorkeur van juryleden, dan dat het een beeld gaf van een theaterseizoen, en dat is iets wat je altijd een beetje hoopt. Omdat de huidige directeur Jeffrey Meulman er nadrukkelijk voor kiest om het festival een staalkaart te laten zijn van het mooiste theater van een seizoen, kwam de keuze ook dichterbij die van een iets breder publiek te liggen, en dat is goed voor het draagvlak. Dat betekende dus meer theater uit de grote schouwburgzalen, en minder theater uit achterafschuurtjes langs het parcours van de Ronde van Vlaanderen.

Dit jaar staat de jury onder leiding van Adelheid Roosen, dus was het te verwachten dat het allemaal hyperpersoonlijk en particulier-met-betekenis zou worden, omdat dat nu eenmaal de vastgeplakt zit aan de reputatie van de flamboyante theatermaakster. Wat blijkt: veel middenvoorstellingen, geen echt groteschouwburgtheater uit Amsterdam, Rotterdam en Den Haag en een paar volslagen onbekende Vlaamse stukken. Hier lijkt een restauratie aan de gang van de oude exclusieve juryselecties van de jaren negentig. Maar dit keer ligt het niet alleen aan de smaak van de jury: uit de grote zalen in den Haag, Rotterdam, Eindhoven en Amsterdam kwam heel weinig opmerkelijk nieuws, dit jaar. Het nieuws wat er wel was kwam uit middenzalen en van

gezelschappen in de regio's de de afgelopen jaren vaak onzichtbaar waren in Amsterdam.

Uit Arnhem komt *'Van de brug af gezien'* door **Toneelgroep Oostpool**, inderdaad een grotezaalvoorstelling van een gezelschap dat lange tijd niet met de grote jongens en meisjes in de randstad mee mocht doen. *'Elf minuten'* door het **Noord Nederlands Toneel** past in de lijn van de nieuwe leidster Ola Mafaalani en die staat hoe dan ook garant voor een plek in het Amsterdamse festival.

'Hannah en Martin' door **mugmetdegoudentand** had inderdaad niet mogen ontbreken, omdat het niet alleen een prachtige mix van acteertalent en intellectuele diepgang is, maar ook nog eens een heel erg innemende voorstelling met één van de grootste actrices van Nederland: Lineke Rijxman.

Met *'Dit is mijn vader – Het Beloofde Feest deel III'* toont Ilay den Boer bij **Het Huis van Bourgondië** aan niet alleen over een bijzondere levensgeschiedenis te beschikken, maar laat hij ook nog eens zien dat hij een briljant theatermaker is, die uitstekend in staat is van zijn eigen vader theater te maken dat ver boven de eigen levensgeschiedenis uitstijgt.

Het nieuwe regietalent Susanne Kennedy verdient, zo blijkt uit de vele positieve reacties, een plek met haar regie van het hondsmoeilijke stuk *'Over Dieren'*. Daarmee krijgt het laboratorium van **Het Nationale Toneel** opnieuw de eer die het toekomt, als hoogstaand alternatief voor het vaak wat stijve theater dat het gezelschap in de grote zaal van de Koninklijke Schouwburg laat zien.

In Vlaanderen zag de jury wat aanbod van toneelhuis, KVS en NTGent en dat leverde opnieuw een uiterst curieuze keuze op van hier te lande totaal onbekend repertoire op. De afgelopen jaren leerden echter dat die Vlaamse onbekenden vaak de verrassing van het seizoen bleken te zijn. We zijn dus benieuwd of *'Wandelen op de Champs-Élysées met een schildpad om de wereld beter te kunnen bekijken, maar het is moeilijk thee drinken op een ijsschots als iedereen dronken is'* door **FC BERGMAN**, *'A l'attente du Livre d'Or'* door **Campo en KVS** of *'UNDERGROUND De contracten van de koopman / De werken van Barmhartigheid'* door **NTGent en Theater Antigone** de beste voorstelling tot nu toe van de troon

kunnen stoten. Want die allermooiste voorstelling van het seizoen is, voorzover ik het hier kan overzien: *'Branden. De verwoestende kracht van oorlog en haat'* door het **Ro Theater**.

Rest ons nog te melden dat het jeugdtheater opnieuw een topper afvaardigt naar Amsterdam: *'Woeste Hoogten'* door **Theater Artemis in coproductie met Theater Antigone**. Waarmee Antigone overigens de grote winnares wordt van de selectie van dit jaar.

Theaterfestival TF wordt dit jaar gehouden van 2 t/m 12 september in Amsterdam. www.tf.nl